

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.21.602/2018/5.

A tanács tagjai: Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit a tanács elnöke,
előadó

Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró

. Fekete Orsolya bíró

A felperes: felperes neve (**felperes címe**)

A felperes képviselője:

. Mayer M. Balázs Ügyvédi Iroda (fél címe 2 . Mayer M. Balázs
ügyvéd)

Az alperes: alperes neve (alperes címe)

Az alperes képviselője:

. Térmegné dr. Gyura Orsolya jogtanácsos (**fél címe 3**)

A per tárgya: Közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

ővárosi Törvényszék 40.P.25.567/2013/30.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

ővárosi Ítéltábla 9.Pf.21.341/2017/4/II.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 81.100 (nyolcvanegyezer-egyszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 324.600 (háromszázhuszonnégyezer-hatszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2008. július 21. napján megvásárolta a **H.** ... hrsz.-ú ingatlan 1/4 tulajdoni hányadát, a **Z.** ... hrsz.-ú ingatlant, a **K.** ..., ..., ... hrsz.-ú ingatlanokat, továbbá a belterületi ... és ... hrsz. alatt felvett ingatlanokat. Az adásvételi szerződésekben a felperes szlovákiai lakcíme szerepelt. A felperes által adott ügyvédi meghatalmazás arra jogosította fel a meghatalmazottat, hogy megszerkessze, ellenjegyezze, a földhivatalhoz benyújtsa az ingatlan adásvételi szerződést, a szerződő feleket a földhivatali eljárással kapcsolatban a földhivatal és más hatóságok, valamint

harmadik személyek előtt teljes jogkörrel képviselje.

- [2] A felperes kézhez vette az alperes fizetési meghagyását, amelyben a **K.** ... és a **Z.** ingatlanok után kiszabták a visszterhes vagyonátruházási illetéket. A felperes ezt határidőn belül megfizette.
- [3] Az alperes 2009 őszén végrehajtási eljárást kezdeményezett a felperessel szemben. A 2009. október 27. napján felvett jegyzőkönyv szerint az alperes tájékoztatta a felperes képviselőjét arról, hogy a végrehajtás alapja a további, a **H.** ..., a **K.** ..., ..., ... és a ... hrsz.-ú ingatlanok ingatlanok megvásárlása folytán keletkezett, a felperest terhelő illetéktartozás.
- [4] A felperes 2009. november 9-én a végrehajtás alá vont teljes összeget 14.812.312 forintot átutalta az adóhatóság részére.
- [5] 2012 őszén a felperes tudomást szerzett arról, hogy az alperes 2.261.322 forint késedelmi kamattartozást tart nyilván. Megkeresésére az alperes közölte, hogy ilyen összegű hátralék terheli, de a 2012. november 30-án kelt levele szerint a késedelmi pótlékot törölte.
- [6] A felperes a 2013. február 28-i levelében tájékoztatta az illetékes adóigazgatóságot, hogy az eljárást téves lakcímadatai (**B.**, **S.** köz ...) alapítva folytatta le, 2007 decemberétől szlovák személyi igazolványa van, **Sz.**ban rendelkezik állandó bejelentett lakcímmel, külföldi lakóhellyel, Magyarországról való elköltözését bejelentette.
- [7] Az alperes a felperes beadványát kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemnek tekintette, elismerte a fizetési meghagyások kézbesítésének szabálytalan voltát és azt, hogy ezekhez joghatás nem fűződhet.
- [8] A felperes kérelmére a fizetési meghagyások kézbesítése 2013. április 30., illetve május 2. napján joghatályosan megtörtént.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [9] A felperes keresetében 3.245.521 forint megfizetésére kérte az alperes kötelezését a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 349. § (1) bekezdése alapján. Előadása szerint az alperes téves címre kézbesítette az illeték kiszabásáról szóló fizetési meghagyásokat, holott az adásvételi szerződések rögzítették saját és képviselőjének adatait. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 77. § a) pontja alapján a vagyonszerzési illetéket a fizetési meghagyás alapján kell megfizetni, ezért fizetési kötelezettséget a fizetési meghagyás kézbesítése keletkezteti. A fizetési meghagyást csak 2013 áprilisában, illetőleg májusában kézbesítették részére, ezért a 2009. november 9-én kiegyenlített 14.812.317 forint jogalap nélkül került az alperes birtokába. A Ptk. 301. §-a szerint számított 3.245.521 forint felhalmozódott kamattal károsodott.
- [10] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresettel egyezően marasztalta az alperest. Elfogadta a felperesnek az Itv. 78. §-ára alapított álláspontját, részére a fizetési meghagyásokat joghatályosan csak 2013 tavaszán kézbesítették, így a 2009. november 9-én megfizetett illeték után számított kamat erejéig a felperes vagyonaiban kárnak tekinthető értékcsökkenés következett be. Az adásvételi szerződés és a meghatalmazás egyértelműen tartalmazta a felperes kézbesítési címét és jogi képviselője címét, az alperes azonban a megjelölt címre való kézbesítéssel kapcsolatos kötelezettségét elmulasztotta. Kizárólag erre vezethető vissza, hogy a felperes az illeték kiszabásáról szóló határozatot nem kapta meg, a végrehajtási eljárásban pedig nem volt lehetősége a jogorvoslatra. Az alperes jogellenes magatartást tanúsított, mert nem tisztázta a kézbesítési címet és annak ellenére sem kézbesítette szabályosan a fizetési meghagyásokat, hogy a felperes egyértelművé tette lakcímét. Nem tekinthető a felperes mulasztásának, hogy utóbb nem korrigálta a téves kézbesítést.
- [12] Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. A tényállást részben módosította. A 2009. október 27-én készült általános jegyzőkönyv bizonyítja: a felperes tudott arról, hogy az alperes követelése az általa megvásárolt ingatlanok után fizetendő illetéktartozás.
- [13] A régi Ptk. 349. § (1) bekezdésére alapított kereset csak abban az esetben lehet megalapozott, ha a kártérítés a régi Ptk. 349. §-ában írt különös és a 339. §-a szerinti általános konjunktív feltételei teljesülnek. A közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség csak akkor állapítható meg, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette.
- [14] A másodfokú bíróság elsődlegesen a felelősség speciális feltételének fennállását vizsgálta. Az alperes a 2013. április 10-én kelt határozatában a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemnek helyt adott, ezzel a fizetési meghagyás kézbesítésének szabálytalanságát elismerte.
- [15] Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: régi Art.) 124/A. § (1) bekezdése értelmében a magánszemély adózó a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmet akkor is előterjesztheti, ha önhibáján kívül nem szerzett tudomást a hivatalos irat kézbesítéséről (az irat az adóhatósághoz „nem keresete” érkezett vissza). A (2) bekezdés szerint, ha a kézbesítési vélelem miatt jogerőssé vált határozat alapján végrehajtási eljárás indul, a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem a végrehajtási eljárásról történő tudomás szerzéstől számított 15 napon belül akkor is előterjeszthető, ha a kézbesítés vélelem beálltától számított hat hónap eltelt. Így a kézbesítési

vélelem megdöntése iránti kérelem előterjesztésére, a végrehajtási eljárásban is lehetőség van, ha a kézbesítés tényéről az adós csak ekkor szerez tudomást.

- [16] A 2009. október 27-én készült jegyzőkönyvből kitűnően a felperes tudott arról, hogy az alperes követelése miből ered, a felperes a 2013. február 28-i levelében és a 19. sorszámú beadványában maga is beismerte: beazonosította a végrehajtás jogalapját. A felperesnek már ekkor tudnia kellett, hogy az alperes az illetékügyben korábban fizetési meghagyást bocsátott ki, azt pedig nyilvánvalóan tudta, hogy a fizetési meghagyást részére nem kézbesítették. Ebből pedig csak arra következtethetett, hogy a fizetési meghagyások a szabálytalan kézbesítés eredményeként emelkedtek jogerőre. Nem volt tehát akadálya annak, hogy a felperes a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmét a végrehajtási eljárásban előterjessze. A rendes jogorvoslat lehetősége tehát rendelkezésére állt.
- [17] A kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem, mint jogorvoslati eszköz alkalmas lett volna a kár elhárítására. Ezt bizonyítja, hogy a felperes évekkel később előterjesztett, tartalmát tekintve egyértelműen a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemnek tekinthető beadványa, az Art. 124/A. § (2) bekezdése szerinti határidő elmulasztása ellenére pozitív elbírálást nyert. Ha a felperes a jegyzőkönyv felvételétől számított 15 napos törvényi határidőben a kérelmét előterjeszti, a fizetési meghagyást részére ismét kézbesítik, így az általa állított kár nem következett volna be. A végrehajtási eljárás az Art. 124/A. § (5) bekezdése alapján hivatalból vagy a felperes kérelmére felfüggeszhető lett volna.
- [18] A felperes részben tévesen hivatkozott arra: a kézbesítési hiba észlelése után cselekvési kötelezettség nem terhelte. Illetékfizetési kötelezettsége ugyan nem volt, a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény érvényesítése esetén a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem határidőben történő benyújtása azonban nem mellőzhető.
- [19] Alaptalanul érvelt a felperes azzal is, hogy az alperes a téves kézbesítésről 2009. október 27-én tudomást szerzett. A jegyzőkönyv ezzel kapcsolatos megállapítást nem tartalmaz, abból pedig, hogy a jegyzőkönyvben már a felperes tényleges külföldi lakcíme szerepel, még nem következik az alperes számára, hogy a végrehajtás alapjául szolgáló fizetési meghagyás kézbesítése szabálytalan volt. Az alperesnek hivatalból a szabályszerű kézbesítés érdekében nem kellett intézkednie.
- [20] A felperes tehát a rendelkezésére álló rendes jogorvoslatot nem merítette ki, így a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti igénye megalapozatlan. A másodfokú bíróság ezért a kártérítés további konjunktív feltételeinek vizsgálata nélkül az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [21] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen - helyesen - annak hatályon kívül helyezését, a keresettel egyező határozat meghozatalát, másodlagosan - helyesen - a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását kérte új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára. Megsértett jogszabályhelyként a régi Ptk. 339. § (1) bekezdését, 349. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdését és a régi Art. 124. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [22] A másodfokú bíróság döntését arra alapította, hogy a végrehajtási eljárásról történt tudomásszerzését - 2009. október 27. - követő 15 napon belül nem élt a régi Art. 124/A. §-ában biztosított lehetőséggel, tehát nem terjesztett elő kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet. Ezzel szemben az alperes a 2013. február 28. napján kelt megkeresését kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemnek tekintette és annak határozatával helyt adott. A felperes tehát kimerítette a rendes jogorvoslat lehetőségét, ezzel elérte, hogy a fizetési meghagyások kézbesítése szabályszerűen megtörtént.
- [23] A régi Ptk. 349. §-a nem határoz meg határidőt a rendes jogorvoslat igénybevételére, ezt az egyes eljárási jogszabályok biztosítják, az adott esetben azonban az alperes elfogadta a felperes kérelmét. Téves ezért a jogerős ítélet megállapítása, hogy a kárt rendes jogorvoslattal elháríthatta volna. A jogorvoslat lehetőségével élt, kára azonban mégis bekövetkezett.
- [24] A másodfokú bíróság tévesen tekintette a régi Art. 124/A. §-ában foglalt kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet rendes jogorvoslatnak. Ilyenként csak az ügy érdekét, az ügyfél jogát vagy jogos érdekét közvetlenül érintő határozat elleni, magasabb szervhez fordulás lehetősége tekinthető. A jogorvoslathoz való jog az érdemi (ügydöntő, az ügyfél helyzetét, jogait lényegesen befolyásoló) határozatok tekintetében a más szervhez vagy magasabb fórumhoz fordulás lehetősége [5/1992. (I.31.) AB határozat]. Ennek alapján nyilvánvaló, hogy a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem jogorvoslatnak nem tekinthető, hiszen nem a döntés érdeme ellen hat, pusztán a kézbesítés szabályszerű volta vitatható. A jogerős ítélet tehát ebben a vonatkozásban is sérti a régi Ptk. 349. §-t.
- [25] A kézbesítési vélelem megdöntésére vonatkozó szabályok a jelen ügyben nem alkalmazhatók, mert a kézbesítési vélelem csak akkor áll be, ha maga a kézbesítés megkísérlése a küldemény címezése tekintetében szabályszerű volt. A helytelen címezés értelemszerűen nem tekinthető címre történő kézbesítésnek a régi Art. 124/A. § (1) bekezdésében foglalt szabályok szerint. Az alperes első alkalommal nem a felperes által bejelentett, illetve az adásvételi szerződésekben megjelölt meghatalmazottnak kézbesítette a fizetési meghagyásokat. Így a kézbesítési vélelem nem állt be, vagyis nem volt jogorvoslattal támadható vélelem. Az eljárás tehát sérti a

régi Art. 124. § (1) bekezdését.

- [26] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.
- [27] A másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a fizetési meghagyás kapcsán beterjeszthető kézbesítés vélelem megdöntése iránti kérelem rendes jogorvoslatnak tekintendő. Az illetékügy és az ezen alapuló végrehajtási eljárás egymástól elválaszthatatlan, a végrehajtás jogalapjának vizsgálata szempontjából, ezért a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem és a végrehajtási kifogás is rendes jogorvoslat. A régi Art. nem nevesíti rendes jogorvoslatnak a 34. §-ban szabályozott, az adóbevallás kijavításának jogintézményét, de a joggyakorlat ezt egyértelműen jogorvoslatként kezeli.
- [28] A Kúria ettől eltérő álláspontja esetén arra hivatkozott, hogy a végrehajtási eljárásról történt tudomásszerzést követően a régi Art. 159. § (1) bekezdése alapján a felperes végrehajtási kifogást is előterjeszthetett volna, amelynek a további végrehajtási cselekményekre halasztó hatálya van. A régi Art. rögzíti, hogy a jogintézmény a végrehajtási eljárásban biztosított jogorvoslat. A felperes végrehajtási kifogást sem terjesztett elő, ezért a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [29] Hangsúlyozta, hogy a végrehajtásra átadott ügyekben csak kifogás esetén vizsgálja a jogalapot. A felperes fellebbezési ellenkérelmében foglalt állítása szerint végrehajtási kifogást azért nem nyújtott be, mert „ez a lehetőség szóba sem jöhetett, hiszen a végrehajtó tevékenysége nem volt jogszabálysértő”. A felperes ezzel összhangban teljesítette az alperes követelését, tehát fel sem merült benne, hogy a kötelezettség megállapítása nem jogszerű. A keresetet egy formai hibára alapozta, de elismerte, hogy az illeték kiszabása és annak végrehajtása jogszerű volt. A felperes önkéntes teljesítése kizárja állított kára és az alperes végrehajtása közötti ok-okozati összefüggés fennállását.
- [30] A régi Art. 124/A. § (2) bekezdése és 159. § (1) bekezdésében biztosított jogorvoslati határidők jogvesztőek, a felperes a törvényi határidők alatt a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet, illetőleg végrehajtási kifogást nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [31] A Kúria a jogerős határozatot a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között és annak figyelembevételével vizsgálta felül, hogy a régi Pp. 272. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélet közlésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani. Az ügyben a felülvizsgálati kérelem előterjesztésének határideje 2018. augusztus 17-én lejárt, a Kúria ezért érdemben nem vizsgálhatta értékelhette a felperes 2020. február 3. napján érkezett Pfv3. sorszámú beadványában foglalt, a felülvizsgálati kérelmet kiegészítő hivatkozásokat.

- [32] A felülvizsgálati kérelem megalapozatlan.
- [33] A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályhelyek megsértése nélkül érdemben és indokaiban is helytálló határozattal döntött a kereset elutasításáról. A Kúria a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 254. § (3) bekezdése alapján visszautal a jogerős ítélet helyes indokaira.
- [34] A régi Art. önálló, elkülönült eljárási rendben szabályozza a kézbesítési vélelem intézményét. A kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem előterjesztésének és elbírálásának rendjét a régi Art. 124/A. § tartalmazza, a kérelmet végzéssel kell elbírálni. A végzés az Art. 143. § (1) bekezdés kizáró rendelkezése folytán nem lehet bírósági felülvizsgálat tárgya, ebből következően a felülvizsgálati eljárásban a vélelem beálltának szabályszerűségével kapcsolatos, a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott kérdéseket a Kúria érdemben nem vizsgálhatta.
- [35] Tény, hogy a felperes a fizetési meghagyások tekintetében a kézbesítési vélelem beálltát az erre irányadó eljárásban nem vitatta, ennek tárgyában a vélelem beálltától eltérő rendelkezést tartalmazó határozat az előírt idő alatt nem keletkezett. A vélelem megdöntésének hiányában beálltak az ahhoz kapcsolódó joghatások, így a felperes fizetési kötelezettsége, amit maga sem vitatott és a vagyonszerzési illetéket önként teljesítette.
- [36] A fizetési meghagyással kiszabott illetékfizetési kötelezettség érdemi döntés. Kétségtelen, hogy a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem tárgyában hozott végzés az illetékügyi eljárásban nem minősül érdemi határozatnak, de az érdemi döntés - a fizetési meghagyás - jogalapját érintő összefüggése miatt alapvetően kihat a fél jogaira, kötelezettségére, a teljesítés időpontjára. A jogerős ítélet ezért helytállóan állapította meg, hogy a fizetési meghagyás kézbesítése kapcsán előterjeszthető kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem rendes jogorvoslat eszköz. A felperes tehát a rendelkezésére álló rendes jogorvoslatot a törvényben előírt határidő alatt ezt nem vette igénybe, az évekkel később benyújtott kérelme alapján hozott határozat pedig nyilvánvalóan nem volt alkalmas az állított kárának elhárítására. Mindez kizárja az alperes kártérítési felelősségének megállapítását.
- [37] A Kúria a kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sértette a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [38] A Kúria ítéletét a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- [39] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre.
- [40] A Kúria az arányos felülvizsgálati eljárási költség, az Itv. 50. § (1) bekezdése szerint megállapított és a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték

viseléséről a régi Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdése, az Itv. 74. § (3) bekezdése, továbbá a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

, 2020. február 4.

dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. a tanács elnöke, előadó, Nyírőné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, az aláírásban akadályozott dr. Fekete Orsolya s.k. bíró helyett dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül: